

مراقبت تکاملی کودک

مراقبت تکاملی کودک

تکامل کودک دارای چند جزء یا حیطة است که هر حیطة با کسب مهارت های ویژه مشخص می گردد. کودک باید هر کدام از این مهارت ها را به تدریج و در سن مناسب و طبیعی خود کسب کند. این حیطة ها عبارتند از:

- ۱- حیطة ارتباطات
- ۲- حیطة حرکات درشت
- ۳- حیطة حرکات ظریف
- ۴- حیطة حل مسئله
- ۵- حیطة شخصی-اجتماعی

اهمیت غربالگری تکامل در کودکان چیست؟

تاخیر یا اختلال تکاملی می تواند زمینه ساز بروز انواع و درجات مختلفی از معلولیت های حرکتی، ذهنی، گفتاری، شنوایی و بینایی شود. غربالگری صحیح تکامل در کودکان زیر پنج سال، شامل مجموعه اقداماتی است که با همکاری تیم سلامت و خانواده کودک انجام شده و موجب شناسایی به هنگام کودکان دچار روند تکاملی غیرطبیعی و انجام مداخله به موقع در جهت اصلاح یا کاهش مشکلات این کودکان می گردد. لذا از بروز معلولیت در کودک و تحمیل بار مالی و روانی به خانواده و جامعه پیشگیری می شود.

غربالگری تکامل برای چه کودکانی انجام می شود؟

کودکان طبیعی، کودک در معرض خطر تاخیر تکاملی، کودک در معرض خطر اختلال رشد (آسیب پذیر)، کودک دارای تاخیر رشد و کودک دارای تاخیر تکامل، گیرندگان خدمت غربالگری تکامل هستند.

پرسشنامه های تکامل در چه سنی تکمیل می شود؟

- ۱- سن معمول تکمیل پرسشنامه های تکامل ۶ ماهگی، ۱۲ ماهگی، ۲۴ ماهگی، ۳۶ ماهگی و ۶۰ ماهگی است. این سنین منطبق با سنینی است که کودکان که برای دریافت مراقبت‌های روتین کودک سالم یا واکسیناسیون به مرکز خدمات جامع سلامت/ پایگاه سلامت/ خانه بهداشت مراجعه می کنند.
- ۲- برای کلیه کودکانی که در مراقبت های دوره ای کودک سالم در سن ۲، ۹، ۱۸ و ۴۸ ماهگی نیاز به ارزیابی بیشتر دارند، پرسشنامه های تکامل تکمیل می گردند.
- ۳- برای کودکانی که نارس به دنیا آمده اند، پرسشنامه های تکامل در سنین ۲، ۶، ۹، ۱۲، ۱۸، ۲۴، ۳۶، ۴۸ و ۶۰ ماهگی تکمیل می شود.

پرسشنامه های تکامل در محل ارائه خدمات سلامت کودکان شامل مرکز خدمات جامع سلامت، پایگاه سلامت، خانه بهداشت و پایگاه پزشک خانواده ارائه می شوند.

در صورت نیاز به بررسی بیشتر، کودک به پزشک تکامل و کارشناس تکامل در مراکز جامع تکامل کودکان در کلینیک فوق تخصصی امام رضا(ع) و کلینیک تخصصی بانو پروین دالکی (بیمارستان قطب الدین قدیم) ارجاع خواهد شد. در این دو مرکز پس ویزیت توسط پزشک تکامل کودکان و انجام تست های تشخیصی و پاراکلینیک در صورت نیاز خدمات توانبخشی (کاردرمانی و گفتار درمانی) در همان مراکز انجام می شود.

آدرس مرکز جامع تکامل کودکان شماره ۱: میدان نمازی، کلینیک فوق تخصصی امام رضا(ع)، طبقه دوم
آدرس مرکز جامع تکامل کودکان شماره ۲: خیابان فخرآباد، کلینیک تخصصی بانو پروین دالکی

مدیریت سلامت جمعیت، خانواده و مدارس _ انتشارات گروه آموزش و ارتقای سلامت